

Eläinten käyttäytyminen ja hyvinvointi

Eläinhoidon perusteet

Annika Heimonen

2020

Eläimen käyttäytyminen ja hyvinvointi

- Eläimen lajityypillisen käyttäytymisen tunteminen on edellytys hyvinvointia edistävän elinympäristön luomiselle.
- Käyttäytymisen arviointi on nopeimpia ja herkimpiä hyvinvoinnin arviointikeinoja
- Sika, nauta, kana ja muut tuotantoeläimemme ovat eläneet ihmisen kanssa noin 10000 vuoden ajan. Tuona aikana eläimet ovat kesyyntyneet eli *domestikoituneet*
- Jalostuksen myötä ulkonäkö muuttuu – käyttäytyminen hyvin hitaasti

Saaliseläimen ominaisuudet

Puolustautuminen

Pakeneminen

Yksilöetäisyyden säätely

Liikkumisen tarve

-----säilyneet hyvinkin vahvana

Eläinten perustarpeet

Petojen välttäminen

Ravinnon hankinta

Lisääntyminen

Jälkeläisten hoito

Leimautuminen

Oppiminen

Peruskäyttäytymismallisto on kehittynyt eläimen aivoihin jo ennen syntymää

Eläimillä on peritty kyky oppia uutta ja sopeutua muuttuviin olosuhteisiin

Eläimen käyttäytymistarpeet ovat voimakkaita

Turhautuminen aiheuttaa stressiä ja siten alentaa hyvinvointia

Pitkäaikainen turhautuminen ilmenee erilaisina käytöshäiriöinä

Pitkäaikainen turhautuminen ja siitä aiheutuva stressi aiheuttaa eläimissä stereotypioita

Liikkeet usein kehittyneet syömiseen liittyvästä toiminnosta

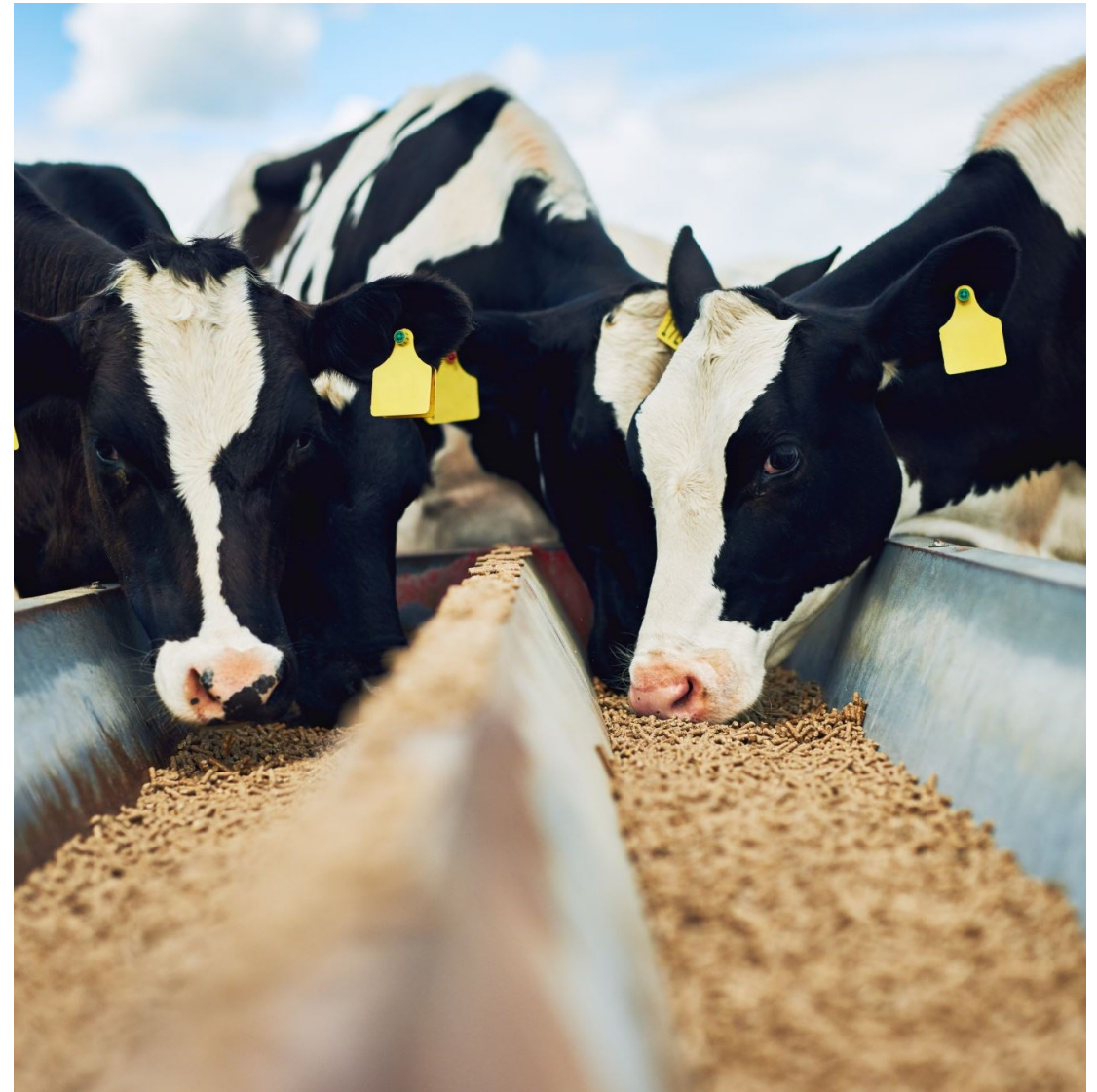
Hevosen ilman nieleminen

Emakoiden putkien purenta

Nautojen kielenpyöritys

Vaikuttaa myös yksilölliset hermostotekijät

Stereotypiat ovat eläimen keino sopeutua epätyydyttävään ympäristöön.

Yksittäisten eläinten ongelmat kertovat kivusta, sairaudesta tai ongelmista sopeutua esim. eläinlaumaan

Eläinryhmän käyttäytymismuutokset saattavat kertoa olosuhteiden, ruokinnan tai hoidon puutteista

Eläin on arka kokeilemaan uutta ja pyrkii mieluummin olosuhteisiin, jotka ovat sille tuttuja, huolimatta niiden epämukavuudesta.

opittu avuttomuus

Eläinten perustarpeita hyvinvoinnin takaamiseksi

Vapaa liikkuminen

Luonnolliset liikkeet ja makuuasennot

Mahdollisuus lämmönsäätelyyn

Pitkä päivittäinen syöntiaika useassa
jaksossa

Vakaat sosiaaliset ryhmät

Kehonhoito

Lisääntyminen

Jälkeläisten hoito

